

Erdélyi Híradó

Szombaton, Augustus' 7-dikén ($\frac{8}{7}$) 1830

Nagybritannia—Frantziaország—Belgaország—Moldova és Oláhország
Hirdetés—Nemzeti Társalkodó 32-dik Szám.

Nagybritannia

Minthogy ŐFge a' Király, a' következő Parlament-ülést személyesen szandékozik kinyitni; tehát, rendelést tettek már egy új és nagyon felékesítendő, de egészen a' régi ánglus mód szerént készült királyszekről gondoskodni.

Az Intelligence, jelenti: "Jó kézből tudjuk, hogy megürülvén a' királyi Ház' Fő-Udvarmester-Lord' helye valamint a' Kamarás-Lordé is; ŐFge. Wellington Hgnek egy igen kegyelmes izenetet küldött, mely abból áll, hogy, mivel' az ŐFge. kívánsága a' kormányozásnak minden lehetséges megerősítése, tehát, nem szandéka azon hivatalokat Maga tölteni-be, hanem inkább a' Hertzegre bízni annak eligazítását.

A' Courier, júl. 11-dikén, az Algier' esetét, az azelőtti este, második kiadásában hirdetvén-ki, így szóll: "Ez az eset, méjj szemlélődés' themájává lett már azon politikusoknak, kik az áfrikai hadiszállítványban annak megbizonyítását akarják feltalálni, hogy Frantziaország kívánja magát katonai hódoltatások által, vezetőjévé tenni az európai ügyek bajoknak. A' nélkül hogy állítani akar-nók, mintha mi a' frantzia Kabinét' minden titkaival esmerettségben vólnánk, hadd legyen szabad nekünk még is ez a' jegy-

zés, hogy ekkor még semmi-se történt, mely azon gyanút megigazolná, hogy az Algier ellen tett expeditio olyan indító okoknál-fogva próbáltatott, a' mint azt a' Frantziákra olyan emberek kenik, kik teljességgel nem akarják hinni, hogy országlöszékek szintúgy mint egyes emberek, saját betsülletek' megmentőére, vagy valami megsértőnek érdemlett megbüntetésére, hadat-indithatnak, és hogy egy hadsereg, mely táborba száll, nagyobb valamire törekedhetik pusztításnál és nagyob-bodásnál. Ha a' Ministerek az olyan nyug-hatatlan emberek' szemlélődéseire hajtana-nak; úgy, mindég álláson kellene nekik ál-laniok, hogy egy külső státusnak minden le-hetséges meghódoltatását meggátolhassák; a' britannus Kabinétnek olyan hatalmat kellene magának tulajdonítania, hogy min-den más státus' katonai mozdulását, sőt tsak egynehány katonának szállítóhajóba szállítását valami telepi várvéd' szaporítá-sa-végett, inquisitio módon nyomoz-hassa. Midőn a' Frantziák Spanyolország-ba mentek, nagyon tűnődve mondták nekünk, hogy ezt olyan szándékkal tse-lekszik; melynél-fogva azt az országot örökre elfoglalják. — A' Muszkák megtá-modása Törökország ellen, nem egyéb volt volna, a' török Birodalomnak egész alá-vettetésénél, melyet Muszkaország ma-

gának akarna tulajdonítani, azon történhető szándékkal, hogy Törökországon által katonaságot küldhessen Keletindiákra. Habem. tsak egy Frantzia-se maradt Spanyolországban, 's a' muszka katonaság, annak rendi szerént, a' Kötésnél-fogva, takarodik-ki a' Porta' birtokából. — Most, még azt is mondják, hogy a' Frantziák Algierban új Királyságot állítanak-fel, és hódoltatásokat, Isten tudja meddig akarják kiterjeszteni — talán Timbuctuig — hogy a' kereskedést ezzel a' nagy fővárossal, melynek gazdagságáról és nagyságáról, a' Caille Ur' etsetje, szenvedhető képzetet mutat, magokéva tehessék. A' Dey fogságba ejtését az ő' 8 oszlopon álló satorában, a' timbuctui Király' fogságának kell követnie, az ő' sárból tsinált palotájában. — Mindezekről azt mondja a' Courier, hogy nevetni kell: de azomban, a' satyra mellett, az ő' nevéte, valóban megegyez a' siró gyermek' nevetésével — farkas nevetésével.

Talán volt még a' Frantziáknak az Algierba-rontásra más készítő okok is, azokon kívül, mellyeket nekünk kinyilatkoztatni szükségesnek ítéltek: de azt megadjuk nekik, hogy ekkorig még, kétségtelen nyilvánossággal láttak a' dologhoz; és ha a' kinyilatkoztatott szándék mellett, ára is ügyeltek, — ifjú katonáiknak tapasztalást, az öregeknek foglalatosságot szerezzenek, még-pedig azon gyökéretelen szerént, hogy az erejedző foljadéknak, jobb az aknán kimenetelt nyitni, mint-sem az edényt széjjel pattanni hagyni; tehát, ez az expeditio, a' legjobb módot mutatta ára, hogy egy olyan végtárgyat az európai béke' megháborítása nélkül, és az ember-nemzet' dolgának nagy hasznáival elérjenek. Inkább köszönjük-meg azt a' Frantziáknak, hogy azt végrehajtották, a' mit Algierra-nézve megígérték; mint-sem azon feltételre, hogy

ők még többet is akarnak, mint a' mit fogadtak, velek békételenkedjünk. Türedelemmel akarjuk mi a' kimenetelt elvágni, teljes bizodalommal az eránt, hogy a' mi' lármátűtőink, most egyszer ismét meg fogják magokat tsalni. Vége Frantziaországnál a' tsupa katonai-ditsőség idejének; egy olyan Királlyal, ki 73 esztendő, és egy Koronaörökössel, kinek életideje szintűgy a' háta-megett van már, mellyekben a' hadakozói betsület-érzés főképp' szokott uralodni, kevés tünődést szerez nekünk ezen tekintetben, és Nagybritanniának miudég szerentséjére szolgálhat az, hogy az ő' kormányozása' homlokán egy bölts Statusember van, ki, nem keres okokat a' versengésre, vagy szükségtelen, más Hatalmak' mozgásaiba avatkozni, nem akar. Minden okos ember tudja, hogy ha betsületünk kívánná a' beléavatkozást, nem kellene bennünket noszogatni; azt is tudja, hogy az a' Hadvezér, val ki a' háború' gonosz és rettenetes oldalát hosszú tapasztalásból tudja, mindég legutolsó lessz a' kihívásban. Jobb a' masok tzivódását hideg vérrrel nézni, 's az alatt, ára az esetre, ha a' kéntelenség elő áll, erőssödni.

A' Királyról ezt a' Jegyést teszik: "Vilhelm Király egyszerre Első, Második, Harmadik és Negyedik. I-ső, mint Hannover' Királlyá; II-dik, mint Irland' Királlyá; minthogy a' Hódoltató Wilhem, és Röt Wilhem, nem országoltak azon a' szigeten; III-dik, mint Scotland' Királlyá; melynek a' két ország' egyesülése előtt tsak egyetlen egy Vilhelm Királlyá volt, Leo-toldalék-névvel; végre IV-dik, mint Anglia' Királlyá.

Egy hosszú tzikkeljben, Algier' meghódoltatásáról, azt mondja a' Times, júl. 16-dikán: Frantziaország kétségekivül bátorságos bizodalmat kíván azon feltételekre-nézve, mellyeket a' meghódoltatott

artománynak kiszabni akar. Vagy katonai elfoglalást hosszú időre, vagy még örök várvédelmet, a' meggyőzöttetettek' rovtására, hágy maga után: vagy az egész algieri birtokot frantzia teleppé változtatattja — lerontathatja a' város' erősségeit s a' Kormányzék kikötőit; — általadhatja, továbbá, a' Fő-uraság' jussát egy más mahomedanus vagy Keresztény Státusnak, mely tsendes és törvényes országlás-felől kezességet fogad, — egy szóval, mindezek a' lehetőségek, mellyek felett még most semmit-sem akarunk meghatározni, — őtölle függ. — Jegyezzük-meg már egyszer valaha, hogy mi azt a' nagy veszedelmet nem látjuk, a' mi Angliának abból következne, ha a' Frantziák Algier' birtokában örökre megmaradnak. — Hiszen, birtak volt már ők, régebben 300 esztendőnél, apró telepeket az algieri Igazgatóságban; és — ugyan hallottunk-e azeránt valaha panaszt hogy ők azzal a' jussal, mely nekik abból származott, vissza éltek volna? Minden politikusnak, ha még-annál irigyebb félelemmel nézné is a' frantzia-nagyobbodást, még is tsak szemébe kell ötleni, hogy azon új hatalomnak, mely által, hogy az ő' alattvalóiból egynehány Északáfrikában letelepedne, Frantziaországra baurúlna, bővebb civilisatio és jó törvények' elterjedése a' világ' ezen részeiben, lenne a' következése. A' tulajdoni jus, minden esetben, tekintetben fogna lenni; és a' Frantziáknak, hogy Algierban tzuorkgyéként és más, telepi terményeket ültethessenek, a' földeket meg kellene elébb vásárolniok a' benn-születtektől, vagy az ő' élelem-módjoknak bizonyos iparkodást adni. Már pedig az által, cultura és kereskedés mindenfelé szaporodnának; nem tsak Frantziaország venné annak jótéményeinek hasznát, tengeren-hajókázó más nemzeteknek is új kereskedés-

tsatorna nyilna-meg, Afrika' belsejét ki-nyomozgatnák, és a' középtenger' déli partjai, úgy állanának-elő, mint veteke-dőji az általellenben fekvő Olasz- és Frantziaország' partjainak. — Egy olyan elfoglalás nélkül, Frantziaország, valóság-gal nem teljesíthetné-be saját és egész Európának igasságos várakozásait ezen expeditiótól. Az algieri kikötő' tsupa elpusztítása, nem szerezne nekünk elegendő kezességet az áfrikai tengeri-tolvajság' megújítása ellen, azomban, hogy a' Dey' minden kintsei, az ő' sárga-réz-ágyúival egy-gyütt, tsak felét-sem fordíthatnák vissza a' hadiszállítványra tett költségnek. Ugy-de, teljes kárpótlást kell megtartani; külömben, a' frantzia nemzetnek jussa volna, az-eránt panaszolkodni, hogy egy legyező-ütés, 5 - - 6 millió font St. felal-dozásával és 2 - - 3 ezer emberhalálával, igen drágán van megfizetve.

Azon 11 Prokátor között, kik mostanában Dublinban a' sejem-palástot elnyertek, és mint királyi Tanátsosok az esküt letették, 6 van katolikus, s ezek között amaz esmeretes Shiel Úr.

A' dublini Morning-Register az itt következő tzikkejt veszi-fel: "Nem találjuk az O'Connel Ur' nevét a' királyi Tanátsos-Prokátorok' Tagjainak száma között. Mi, azt állíttjuk, hogy ez a' lista, az O'Connel Ur' neve nélkül, mind az új mind a' régi országlószéknek gyalázat. Politikai véleményeknek, nem kellene akadajt tenniek olyan hivatal' viselésében, mellyet az ember ahhoz illő talentomok által érdemel." — Ere a' Courier azt mondja: "Nem sok felelni valónk van a' Morning-Registernek. O'Connel Úrnak semmi jussa a' királyi Tanátsban-ülésre, ha ezt úgy kell nézni, mint kedvezést az irlandi katolikusokhoz, mert kisült, hogy az indítóokok, mellyek őtet mozgásba indították, saját haszon és betsületvadászat

volt még-pedig a' legalatsonyabb-féle; és, a' katolikus ügyetbajt feláldozta volna ő, ha szeméjjes betsületkeresése a' mellett nem nyert volna. Annál visszátetzőbbnek láttzott volna az ő' királyi' Tanács' Tagjává-választása, ha az ő' parlamenti egész viseletét meggondoljuk, mely t. i. oda is tzelozott nevezetesen, hogy Irland az Uniotól váljon-el. Minden, a' mit a' Király ekkorig elkövetett, kéntelen minden embert meggyőzni, hogy ő semmi felekezetnek nem kedvez; sokat vesztene pedig a' Király' kegyelme a' maga' betsiben, ha olyanokat különböztetne-meg, a' kik azt nem érdemlik; mely megkülönböztetések pedig, kirekesztőleg tsak áravalók, hogy azok által betsület és virtus jutalmaztassék-meg.

A' Standard szerint, meghatározta volna a' Király magában, hogy a' Parlamentet szeméjjesen halasztja továbbra vagy elosztatja azt, még-pedig, a' mint ez a' Journal mondja, vagy 15- vagy 15-dikén júliusnak. Hozzá veti még ezt is, hogy a' palota' belső gazdálkodásában nagy változások fordultak-elő, nevezetesen, hogy a' Király minden idegen Szakátsot elbótsátott.

Az Observer ezt a' jegyzést teszi: "Alkalmasint általjában hiszik, hogy a' Király' és Királyné' szeméjjes hajlandósága a' portugalli ifjú Királynéhoz, mely a' Dona Maria itt tartózkodása alatt világosan kitettzett, nem sokára más fordulást adna az ő' királyszéke' mostani Ursorpatora' sorsának. A' IV-dik György' halálánál mostanában esett jelentések' alkalmával a' diplomatikai Rendhez, Barboza Kavallér is számba volt véve, mint ő-leghívebb Fgének Követhelytartója.

Frantziaország

A' Király, júl. 14-dikén, egy Ordonnance által, Bourmont Gróftot Frantziaország Marsalságra, Duperré V. Admi-

rált pedig Frantziaországi Pairségre emelte.

Egy telegraphi tudósítás Toulonból, júl. 15-dikán, jelenti, hogy oda, a' Perle, Cyclop, Hecla, Dore és a' Volcan, mellyek Algierből 6-dikán vitorláztak-el, megérkeztek, és a' hajóveszéjt szenvedett 86 fogjot hozták az algiri fogságból haza, kik az Avanture és Siléne briggekkel a' Beduinok' kezébe estek volt.

A' Moniteurben van egy levél júl. 14-dikén, mely Bourmont Gróftól indult júl. 1-sőjén, Algier mellől, de az ellenkező szél miatt elkésett. — "Azt a' planumot, úgymond, hogy az ellenséget Algier előtt támodjuk-meg, végre-hajtottuk jún. 29-dikén, hajnalban; de az első rendszabásokon változás esett a' hadsereg' osztáljaiban. Buzgóság és önn-elzészás az egész katonaságban, mindegy; 's úgy gondoltam, hogy a' viaskodás' betsületét is fel kell osztani. A' jobb szárny' megtámodását a' Berthezéne-Osztálj' második és 3-dik Brigade-jára, a' közepet, a' Loverdo-Osztálj' első és 3-dik Brigade-jára bíztam; Escars Hertzeg oda utasított, hogy az Osztálja' két első Brigade-jával a' bal szárnyat támodja-meg. Ezen az oldalon volt az ellenségnek legnagyobb ereje. A' Berthier' és Hurel' brigade-jai, éppen oly' erőssen támodták-meg az ellenséget, valamint az elébbi napokon az ő' védelem-állásokban állhatatosságot és hideg vért mutattak. Keresztül törettetvén ezen brigade-ok által, nem várta az ellenség a' többi helyek' megtámodását, mindenfelé futásnak eredt. A' Berthezéne-Osztálj' megváltoztatta nyomulását 's elfoglalta a' dombok' tetejét, mellyek a' tenger és az Escars-Osztálj' által megtámodott helyek között felemelkednek. Ezek a' dombok az egész környéket beérik. Loverdo Gen. a' Tsászárvárfelé nyomult, hogy egy sík tetőnek a' lej-

tőjén, mely tető a váron uralkodik, két tsapatot felállított. Escars Hertzeg is közelített a Tsászárvárhoz, hogy mind-a-két brigade kéznél legyen, hogy éjtszakra kerülvén, ezek is dolgozhassanak a földalatti úton. Ámbár az Algier körül fogó dombok legmagasabbja sem magasabb 100 ölnél, még is számbavehető nehésséggel van az egybe-kötte. A hegyvákányok méjjsége, ezeknek falaik meredeksége, az élőfák és sövények, melyekkel a föld terítve van, a második és harmadik osztáljnak, hosszas és fáradságos akadajt vetettek elő-nyomúlásokban. — Ezen a napon 40 -- 50 emberünk sebessedt-meg. Az ellenségnek sok holtja volt a tsata-piatzon: egy zászlót és öt ágyút vettünk-el tőle.

Az európai Konzulok nagyobb része, familiástól, az ütköző helytől nem messze fekvő, az Eggy. Státusok Konzula mezei házában vannak együtt. Megparantsoltam, hogy védőt rendeljenek melléjük. Mind azt vallják, hogy a népkatonaságot, számbavehető veszteség érte a jun. 14-dikei tsatában; és hogy az a sereg, mely minket 19-dikén megtámogott, legalább 50,000 fegyveres emberből állott. Sok száz Sidót, kiket a Dey Algierből kikergetett, szanaszét találtak a kertekben; nem háborgatták azokat.

Még azon éjjel már, a tsata után, elkezdette Valazé Gen. az első munkát, a Tsászárvárhoz 125 ölnyre felállítani. A katonák, nem gondolván az azon nap kiállott süjjes szenvedéssel, buzgón dolgoztak azon; egynehány ágyúpadot kezdettek már el. Hihető, hogy júl. 2- és 3-dika éjjel belé is rakják az ágyúkat, és 3-dikán hajnalban, 26 tüzokádó, nagygojóbisu egyszerre elkezdheti az ágyúzást. Három órával azután le fognak tsilapodni a vár ágyúi. A Babasun vár lebukásának követnie kell a Tsászárvár le-

bukását. Akkor osztán, a tengeri porondokon felállított ágyúpadoknak, Algiernek keletre, késedelem nélkül hatalmunkba kell esni: úgy-láttzik, hogy azután közelebb lehet a kiszállító-hellyett az ostromló-táborhoz hozni. — Az egész tábor árnyékos kertek között, fekszik: minden kertben gémes (kankalékos) kút van, mely az egész hadseregnek elég; apró patakok, mellyeket tsatornákra szedtek, embernek, lónak jók. — A levegő, 8 óra alatt napjában, igen forró; este friss levegő és nedves jár. Bourmont, Gróf.

Az Estafette d' Alger-ban, Algier megvételenél ezek is estek: "A Tsászárvár ágyúzásánál, 4000 Beduin esett-el, a vár tetején. A mi katonáink kevés fogjot szereztek: mert, megbosszankodván, hogy az ő bajtársaikat, miként darabolják szemeik előtt össze; nehezen tudták őket a Tisztek ára venni, hogy az emberiség szavára hallgassanak. A vitéz Lahitte azt ígérte; midőn az ágyúpadokat készítette és paraleliákat (párhuzomos aljukakat) húzott, hogy 3 nap alatt diribdarabra fog a Barbarusok palladiuma lövöldöztetni. Beteljesedett jóvendőlése. Midőn a várból kiköltöztek és azt felvették, az öröm és a buzgóság az egeket verte, nem volt szünete földönvizen az — éljen a Király! — kiáltásnak. Júl. 3 és 4-dikén, szütemen ment az ágyúgojóbis és bombi a városra és a várra. Semmi-se menthette többé Algier meg saját sorsától. A lakosok, kik minket oly kegyetleneknek tartottak, mint a millyenek magok, kétségsbe-estek. Ötödikén délben 1 óraker, elfoglalták a mi első osztáljunk derék katonái az ágyúpadokat, állásokat, 'sat., a másik két osztálj pedig körül fogta a várost, mindenfelől. A megvétele után 2 órával már olyan nyugalommal sétáltak a mi katonáink a városban, mintha Frantziaor-

számban egy vár védes városban voltak volna. — A' hadi hajóosztály, mely Algier előtt fekütt, 32 hadi-hajóból állott. A' tengeri katonaság volt az első, mely a' városba bement. A' Tisztek és Matrózok a' rabszolgák' tömlőtzéhez siettek, hogy a' Siléne' és Avature' szegény fogójjait, kiszabadítsák, kik tsaknem mezítelenen, de még is egészségesek voltak. Betsület a' frantzia fegyvernek! Oly' emberségesek voltak ők a' győzedelem után, a' milyen rettentők az ütközetben, mindent megkíméltek. A' földi és vízi fegyveres-ház, jól meg vannak rakva. Mindenből reménylhetni, hogy a' nagylelkű Frantziaország ebben a' háborúban, ha bár annyiba került is az, nem fog kárt valani. Sphinx volt az a' szerentsés, mely a' hajóveszélyeseket az Adm. hajójára vitte. Az Algier megvétele, szabadságra tett mintegy 100 Görögöt is, kik már régen a' rabszolgák' tömlőtzében vannak kétszeres lántzon.

A' Galignani Messenger-eben, jul. 15-dikén ez a' tzikkej van: "A' mi mai levelünkben, a' londoni előkelőbb Journalokból kiszedettek-ből által-láthatni, hogy az Algier' megvétele-óról a' győzodelmes frantzia által lett, 's oda érkezett tudósítást Angliában érzékenyen és megeledeve vették; úgy hogy azt, talán tsak a' diadalmaskodó öröm haladhattja-meg, melylyet az Frantziaországban elterjesztett. Annyival inkább figyelmetesekké tesszük Olvasóinkat a' mi' londoni Kollégáinknak ezen hajlandóságaira, mivel', sajnálkozva kell mondanunk, sok párisi Journalnak tettett oly' gyanút támosztani, mint-ha a' táborozás ditső végezetét irigy szemekkel nézné az anglus ország-lószék. Egy, ezen Journalok között, még, azt is állította, — 's a' többi, utánna írta — hogy ÓExja. az anglus Követ, Stuart de Nothsay Lord, egy Notát bótstott volna. Po-

lignac Hertzeghez, hogy ezen tárgy felől világosításokat adna. Minden feltétel nélkül ellene mondunk ezen állításnak. A' frantzia Ministerium' maga-viseletét azon török pirata' lebuktatására-nézve, kinék léte oly' sokáig volt gyalázatja a' civilizált Európának, a' britannus ország-lószék' világos és szíves helybe-hagyással említi. Az Algier't illető Congress is tsak holmi dologtalanok' találmánnya.

Júl. 14-dikéig este, azon 65 Népkövet közzül, mellyeket ugyanezen hónap' 12-dikére össze-hívattattott Kerület-Collegiumoknak kellett a' tudvalévő 20 Departementekben választaniok, tudva van már 57, kik közzül az Oppositio részére 50 van olyan, kik az Adresse mellett szózatoltak, 's ezeken kívül még két újj.

Minden párisi Journal, saját levelezése után, hord-fel Algierből a' földi és vízi hadseregtől került tudósításokat, mindtsak júl. 6-dikáig terjedőket. A' Globe azt mondja: "Különösbet nem lehet látni, mint mikor a' tsaknem mezítelen arabs-t csoportok a' mi' musikáink után tántolnak; a' Móses' 's Tell Wilhelm' áriait utánna trillerezik. Igazi hőldogság és idvezlő napjok ezeknek a' szerentsétleneknek, — kik minden rárohanás' (l'assaut) rettentőségeire elkészültek volt. Tsudálkozás nélkül láttjuk ezeknél a' nagy mértékben rabszolgai népben, minő kívánsággal kínálják az Arabsok a' legalábbvaló Dobosnak is ingyen-szolgálatjokat; minden köz-legény tarthatna magának 10 Inast ingyen, ha akarna. Férfi, asszony egyformán leborúlnak szüntelen az ő meggyőzői előtt, Allah (Isten) kiáltás-közben a' földre, 's megtsókolják lábaikat. Legszebb környék ez a' világon. Az én' regimentem, mintegy 200 ölnyire tanyázik a' Tsászárvár' romladékaihoz; minden legénynek van egy palma- vagy platanus-fája, sátor helyett. Afrika' egész bétit,

tsak helyben lehet megítélni. — Tele van a táborunk szántóvető Arabsal, kik életmet hoznak; és tsudálkoznak ha érte pénzt adunk, 's leborúlnak, a' földhöz értetik homlokjokat, az égfelé nyújtják kezeiket, 's mormolnak szintúgy pereg a' nyelvek, 's a' mi' katonáink nem értvén, nevetik.

A' párisi Journálok jelentik, hogy a' titteri-i — az algieri Igazgatóság' közép-tartományja — Bey megadta, és a' Frantzia Király' Vasallusának vallotta magát. — Algierban nagy rendtartás, és jó egyet-értés uralkodik a' lakosok és a' Frantziák között, kiket amazok úgy néznek, mint Szabadítóikat. — A' Benn-születetteknek minden köz-Tisztviselői meghagyattak az ő Hivataljokban. Mindegyik frantzia Gárdaseregnél van egy tolmáts; a' város' politiája derekason rendbe van szedve. A' Mameluk-Escadron, mely a' Dey' testőrzője volt, a' frantzia Király' szolgálatjába kíván állani.

Az Alsókamara 430 Tagjaiból, meg van választva 382; 259 a' bal-oldalhoz és a' bal-középhez tartozik, 145 a' jobb oldalhoz és centrumhoz. Hátra van még két választás Corsicából, 5 a' júl. 12-dikei seriesből, és 45 a' júl. 19-dikei seriesből, a' Departement-Collegiumokban. A' bal-oldal' és bal-Centrum' többsége, valamint a' Gazette maga feladja, 50 - 60 szózat.

A' frantzia várvéd Algierban 8000 gyalog, 30 lovas Gendarm és 100 vadász. Seregünk többi része, a' város-környéki kertekben, hadi táborban van. — A' várépítő sereg neki állott már a' Tsászár-vár' felépítésének; de a' megerősítő systemája, megjobbítatnék. Az algieri hadsereg, kiszállásunktól-fogva, több volt 60 ezernél; elesett belőlle 10 - 12 ezer, 's a' többi a' hegyekben elszéledt. Két brigade, egynebány tábori ágyúpaddal a' futó ellenség után indult. — Duperré Adm.

szemmel-tartat egy anglus és hollandus fregatte-t, mellyek az algieri kikötőben voltak, minthogy gyanakodnak, hogy ezeken a' hajókon volnának a' Dey' igen sokra betsült gyémántjai, 's a' kintseinek jó része.

Egy frantzia Journál így vet-számot a' Ministeriummal: "8838 választó vett részt (Párisban) a' szózat-persejben (scrutinium) 7550 protestált az aug. 8-dikai Ministerium ellen! Mert, nem kell magunkat meg hagyni tsalattatni, — nem tsak candidatus-választás volt ez, a' mit a' választópersejben kialakultak; egész systema volt az, az 1827-diki Kamara volt az, mellyet Polignac Úr bevádolt, hogy az ország' hajlandósága' elő-adását megvesztegette volna, ezen Kamara' többsége volt az, a' 221, kiknek az ügyök a' főváros elébe vitetett. A' főváros felelt. Nem tsak Népköveteket választott ez; az adresse-t szózatolta az, 7550 szózattal szózatolta az azt, 8838 közzül.

Nemelylek arol almodozának, hogy júl. 14-dikén azért hágott volna a' fond' hitele feljebb, mert az algieri Dey' kintstárában 82 millió (frankot vagy mit) találtak volna.

A' Király, a' Tengeriminister' javallatjára, Provence liniahajót (mellyet a' Dey, mint parlamentirozó, szóváltó hajót meglövöldöztetett vélt), mellyen a' Duperré V. Adm. zászlója lobog, Algier-nak nevezette.

Az ellenkező Journálok keservesen panaszkodnak az áfrikai hadiszállítvány' két Fővezére' megjutalmaztatása' egyenetlenségén. Egyik, azt mondja, hogy a' ditsőség egyforma; tehát a' jutalomnak is egyformának kellene lennie. Bourmont Úr Marsallá, Duperré Pairré tétetett. Híjába szánta ennek is a' köz vélekedés a' Marsalságot, Polignac Úr, nem akarja hogy ötet azzal vádolják, mintha a' köz-

vélekedésnek csak legkisebben is engedett volna. Isten meentsen, hogy a földi hadsereg érdeméből csak egy hajszálnyit is elvegyünk; de a mi' tengeri erőnk — tsudát tett. Annyi buzgóság, annyi okosság, annyi törekedés, annyi bátorság, méltó volna egy marsali páltzára. Jól tudjuk minő kivánsággal várta a' tengeri erő ezt a' megkülömböztetést! Vólt alkalmatosság; elmellőzé a' Ministerium! Talán attól fél, hogy Angliát megbántja, ha tengeri erőnket újj tettekre bízattja? vagy talán csak addig kell a' tengeri erő, míg Toulonba vissza vezetik? mit szóll ére a' hadsereg, mely mindent látott? — de mit mond maga Bourmont Úr? Ah, van neki oka, keservesen panaszkodni Kollégája eránt. Kitalálták ők azt a' tittkot, hogy a' neki adott jutalom is bemotskoltasson. Az Adm. elmellőztetése egyenesen kiáltja, hogy a' Bourmont Úrnak adatott tisztelet inkább kegyelem mint igazság. Elhúzta a' Ministerium Bourmont Úrtól a' jó alkalmat hogy Frantziaországgal össze-engesztelődjön. Az algieri mind-a'-két győzelmest tisztelvén Frantziaország, már most, nem a' katona az, a' ki megjutalmaztatt, hanem — a' részre-hajlas.

Belga ország

Ámsterdámban, tudták már júl. 10-dikén délután negyedfél órakor Algier' megvételét. A' tudósítást ugyanis, az azelőtti nap', egy Kurír vitte Párisból St. Quentinbe, s onnan, a' Galambposta Antwerpenbe, mely ezt a' levegői útát szokás szerént 4--5 óra alatt ejti-meg, s Antwerpenből, ismét a' Galambpostával küldötték tovább Ámsterdámba, a' hova 2--3 óra alatt megérkezett.

Moldova és Oláhország

A' Moldowa-i Méh (Híradó) jelenti Giurgewoból, máj. 25. — "Érezzük mi itt egy megvilágosodott Kormányozás' jóltévíó behatását. A' mi' városunk európai

formát veszen apránként magára. A' nagy mosee Sz. Miklós' templomává változtattik, és a' Bízosság, melynek rendelése alá a' két Díván' Előülölője, Kisselew Gen. jóforma summát adott, a' legmunkásabb módon foglalatokodik egyenes úttzak' formálásában, s épületek' építésében, a' miket nagy számmal állítanak-fel, különösen pedig a' kikötő' építésével, a' lakosok' jövendő jó-állapotjoknak fundamentomával, egy szóval, minden oda mutat, hogy ez, a' kereskedésnek ekkorig számba-se vehető hely, egy jóltévíó országlás' szárnyai alatt, minden fontosságot megnyér, a' mit neki önfekvése ígérni láttatik. — Brailow is ismét emelkedik hamaiból. A' Kisselew Gen. által jóvá-hagyott plánumot ezen város' újjra-építésére, a' legnagyobb éppenséggel követik ott, és a' fő-mosee, a' város' kellőközépén, szintúgy templommá lett, Mihály Archangyal' segítségül-hívására, kinek a' neve egy ditsőséges esetet juttat-eszünkbe, mely az utolsó háborút, és Mihály Nagyherczeg Ö-kir. Magassága' parantsolattját jelelte-ki.

Hirdetés

A' Zalathnai Kir. Arany Próba Ház-nál lévő Író Deáki Statio ürességbe jött.

—O—

A' Felső Magyarországi Kassai Dal-és Szín-jázdó Társaság ide hozzánk megérkezvén, ma kezdi Művészi Mutatványait elő adni, a' midőn is a' Nemzeti Játék-Szint Szevillai Borbély nevű Dal Játékkal megnyitja.

Béts. — Ö Ts. K. Felsege méltóztattott júl. 11-dikén költ Fels. Kabinéti végzése által, meghalálozott Csachkovich János Úr helyébe Tekintetes Kukulich Antal Urat eddig Varasd Vármegyének első Al-Ispányát a' Horvát-Országai Bauális Táblához Tábla-Bírónak kegyelmesen kinevezni.